

Slovenský ústavný expert Vincent Bujňák: Skrátenie volebného obdobia (rozumej: PREDČASNÉ VOLBY) nemôže byť predmetom referenda

- CZ24 News | 22. února 2021

SLOVENSKO: Skrátenie volebného obdobia nemôže byť predmetom referenda. Myslí si to Vincent Bujňák z katedry ústavného práva Univerzity Komenského v Bratislave. Ústava SR hovorí, že predmetom referenda nemôžu byť základné práva a slobody, dane, odvody a štátny rozpočet. Viaceré výklady podľa Bujňáka hovoria, že výkon mandátu poslanca Národnej rady (NR) SR patrí medzi jeho základné právo.

Referendová otázka sa preto môže dostať pred Ústavný súd (ÚS) SR. Podľa Bujňáka stačí, ak sa jeden z poslancov obráti so svojim nesúhlasom na prezidentku SR Zuzanu Čaputovú.

Poslanec dostal v parlamentných voľbách mandát na štyri roky. Ak má zaniknúť predčasne a on s tým nesúhlasí, nastáva podľa odborníka problém. Keď sa podarí vyzbierať potrebný počet podpisov na iniciovanie referenda za predčasné voľby, petícia sa dostane ku prezidentke. „Pokiaľ jej ktorýkoľvek zo 150 poslancov napíše list, že nesúhlasí s tým, aby sa mu siahlo na mandát, je to argument, aby to prezidentka dala na Ústavný súd,“ skonštatoval pre TASR.

Bujňák sa odvoláva na článok 3 Dodatkového protokolu v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Európsky súd pre ľudské práva ho podľa Bujňáka interpretoval tak, že občan má nielen právo kandidovať za poslanca, ale aj to, že ak je zvolený, má právo vykonávať mandát. „Pokiaľ naša ústava uvádza, že predmetom referenda nemôžu byť základné práva a slobody, v kontexte spomínaných rozhodnutí nie je možné skrátenie volebného obdobia prostredníctvom referenda pri aktívnom nesúhlase čo i len jedného zvoleného člena zákonodarného zboru,“ doplnil.

Aj bývalý predseda Ústavného súdu ČSFR Ernest Valko ešte v roku 2004 skonštatoval, že existuje základné právo na neskrátený výkon mandátu. „Keďže právo na plné funkčné obdobie predstavuje základné právo poslancov NR SR a prostredníctvom nich aj ich voličov, je otázka skrátenia

funkčného obdobia poslancov vylúčená z predmetu referenda," skonštatoval podľa Bujňákových slov Valko.

V roku 2014 sa pred tzv. referendom o rodine obrátil vtedajší prezident Andrej Kiska na ÚS a dal preskúmať referendové otázky. Výsledkom bolo, že jedna z nich sa napokon v referende neobjavila. V histórii sme mali podľa Bujňáka už dve referendá o predčasných voľbách. Skonštatoval, že v roku 2004 exprezident Rudolf Schuster nevyužil možnosť dať preskúmať otázku o predčasných voľbách Ústavným súdom. „Bolo by určite najhoršie, keby to v tejto situácii opäť nešlo na Ústavný súd, lebo pochybnosti tam sú a sú veľmi výrazné,“ povedal v súvislosti s aktuálnymi aktivitami na iniciovanie referenda.

V súčasnosti sa zbierajú podpisy do petície za vyhlásenie referenda o predčasných voľbách. Petičný výbor sa pýta občanov, či súhlasia s tým, aby sa skrátilo ôsme volebné obdobie NR SR tak, aby sa parlamentné voľby vykonali do 180 dní odo dňa vyhlásenia výsledkov referenda. Petíciu iniciovali strany Smer-SD a Hlas-SD, pridala sa k nim aj SNS. Deklarujú, že má ísť o apolitické občianske referendum. Iniciatívu podporila aj Konfederácia odborových zväzov. Na vyhlásenie referenda treba aspoň 350.000 podpisov od občanov.

Zdroj: <https://www.hlavnydennik.sk>